

Η κυριαρχία των Λαγκαδινών μαστόρων στην Πελοπόννησο

[/ Πεμπτουσία](#)

Κυριακή πρωί ήταν. Ξεσκούφωτος μπροστά ο Μαστρογιάννης, πίσω οι μαστόροι με τα μαστορόπουλα, ανέβηκαν το σκαλί και έμπαιναν στην εκκλησιά. Έβγαλε ένα χάρτινο νόμισμα και το έριξε στο δίσκο για όλους . Εκείνοι πάτησαν αλαφρά πάνω στο χαλί και προσκύνησαν τον Άι Γιώργη στο εικονοστάσι και ο κάθε ένας έπαιρνε και άναβε ένα κερί στην Χάρη του. Με ευλάβεια, με χαρά, με τάξη, πιάσανε την δεξιά πάντα της εκκλησιάς όλοι μαζί. Δυο τρεις οι γεροντότεροι έπιασαν τα στασίδια να ξεκουράσουν τα κουρασμένα κορμιά τους. Ο παπάς τους κρυφοκοίταγε συγκινημένος και σκέφτηκε πως τούτοι οι άνθρωποι έχουν τον Θεό στην καρδιά τους και τους ευλόγαγε.

Τελειώνοντας ο παπάς ευχήθηκε να έχουν την ευλογία και την Χάρη του Κυρίου και όλοι κατευθύνθηκαν στο πανύψηλο καμπαναριό. Οι πιο ευκίνητοι ανέβηκαν στην κορυφή, εκεί που χτύπαγε λίγο πιο πριν γλυκόλαλα η Δημητσανίτικη καμπάνα. Από κει έβλεπαν μακρινά χωριά, τοπία όμορφα και βουναλάκια με γαλάζιες βαμμένες τις κορφές τους. Τέλεια δουλειά, μονολογούσαν ,καθώς κοίταζαν από κει αχόρταγα τον μακρινό ορίζοντα. Δυο καλοταϊσμένα αρνιά, βραστά στο λεβέτι, τους περίμεναν το μεσημέρι και γιοργούτι και κόκκινο κρασί να γιορτάσουν το τέλειωμα του όμορφου καμπαναριού.

-Και τι

κάθομαι, μονολόγησε ο Πρόεδρος του χωριού. Τούτοι είναι χεροδύναμοι και άριστοι μαστόροι, το σπίτι της μοναχοκόρης μου θα τους πω να φτιάξουν.

Ο Μαστρογιάννης με το μπουλούκι του έχτισε και αυτό το σπίτι, μετά το καμπαναριό. Έχτισε και εκκλησιές και γεφύρια και χτίρια και σπίτια πολλά σε όλη την Πελοπόννησο, που μένουν ακόμη ζηλευτά και περήφανα να παινεύουν με την παρουσία τους και βραβεύουν τους Λαγκαδινούς μαστόρους στους αιώνες.

Πάνω στα αγκωνάρια είναι γραμμένα τα ονόματά τους, είναι η κούρασή τους, είναι οι θρύλοι και οι ιστορίες τους. Είναι οι αγωνίες τους, τα σημάδια τους και η ίδια η ζωή τους.

Το φαί για τους μαστόρους έπρεπε να ήταν καλό και πολύ, λόγω της φύσης της δουλειάς τους και γι' αυτό όταν έτρωγαν καλά (σε περίπτωση που υπήρχε συμφωνία το φαγητό να το παρέχει το αφεντικό του έργου) έλεγαν “καλό το αφεντικό”, ενώ στην αντίθετη περίπτωση έλεγαν “κολοκύθια μας τάϊσες, κολοκύθια σπίτι θα σου φτιάσουμε”.

Όταν τα έξοδα σίτισης ήταν των ίδιων των μαστόρων, τότε έλεγαν ότι “πήραν τη δουλειά σύψωμο”. Στις περιπτώσεις αυτές κάποιος από το μπουλούκι ήταν υπεύθυνος για την φροντίδα του φαγητού.

Στη θεμελίωση και την αποπεράτωση του έργου το αφεντικό έσφαζε ένα ζώο (πρόβατο ή γίδα) ή κόκορα ενώ οι μαστόροι υπενθύμιζαν στο αφεντικό ότι:

τ' ασήμια, τα ματώματα
του παπά τα δικαιώματα.

Τα ασήμια που ρίχνονταν στα θεμέλια τα 'παιρναν οι μαστόροι για τα κολορίζικα, τα ματώματα ήταν τα σφαχτά και τα δικαιώματα του παπά ο αγιασμός.

Μια αναφορά, ενός μάστορα, στο έθιμο αυτό λέει:

“Άμα ρίχνανε το θεμέλιο λίθο, έφερνε το αφεντικό το σφαχτό και τ' ασήμια. Μια φορά το '36 φτιάναμε την Ευαγγελίστρια στην Κέρτεζη κι ήταν στα θεμέλια ένας καλογερόπαπας. Όταν έψαλε τον αγιασμό, ρίξαμε τον θεμέλιο λίθο, γράψαμε τα ονόματα όλου του μπουλουκιού, του παπά και των επιτρόπων σ' ένα χαρτί, το βάλαμε μέσα σ' ένα μπουκάλι, πετάξαμε ένα τάλληρο στο θεμέλιο, μια πέτρα με σταυρό, βάλαμε ένα καντήλι αναμμένο και μια εικόνα. Έσφαξε τ' αφεντικό ένα κριάρι 25 οκάδες κι εκάναμε τρικούβεργο γλέντι με κρασί και τραγούδια.”

Το πρώτο τραπέζι του αφεντικού προς τους μαστόρους λεγόταν διαφέτι και το τελευταίο, με το τελείωμα του έργου μπερκέτι.

Κατά την αποπεράτωση του σπιτιού οι μαστόροι τοποθετούσαν στην άκρη της στέγης ένα ξύλινο σταυρό, ερχόταν ο νοικοκύρης και οι συγγενείς του κι “έριχναν τις μεσσήνες” και άλλα δώρα (ρούχα κλπ), ενώ οι μαστόροι τραγουδούσαν κι εύχονταν στ' αφεντικό “να ζήσει να το χαίρεται”.

Η κυριαρχία των Λαγκαδινών μαστόρων φαίνεται από το ότι ολόκληρα χωριά στην Πελοπόννησο όπως το Γεράκι στη Λακωνία, ο Μάρκος στον Πάρνωνα, η Αλέσταινα και οι Σειρές (Βερσίτσι) στην Αχαΐα, η Ανδρίτσαινα στην Ηλεία, η Δημητσάνα, το Βαλτεσινίκο, η Αλωνίσταινα και η Στεμνίτσα στη Γορτυνία κ.α, είναι χτισμένα από τους φημισμένους αυτούς μαστόρους, που έγιναν μάστοροι από ανάγκη επειδή η γη τους ήταν άγονη.

Σήμερα, σε κάθε γωνιά της Πελοποννήσου βλέπουμε ανόθευτη την δουλειά των σπουδαίων λαγκαδινών χτιστάδων, των άριστων μαστόρων της πέτρας, που συνέβαλαν απεριόριστα στη διαμόρφωση της παραδοσιακής της αρχιτεκτονικής.

Οι Λαγκαδινοί μαστόροι μας άφησαν πολιτισμό, μας άφησαν γεφύρια που ενώνουν τους ανθρώπους στον τόπο μας, μας άφησαν εκκλησιές που λατρεύουμε τον Θεό μας, μας άφησαν σπίτια να κατοικούμε, μας άφησαν δημόσια κτίρια που τα χρησιμοποιούμε και σήμερα, μας άφησαν την ψυχή και την αγάπη τους!

Ελάχιστος φόρος τιμής!

Πηγές: www.aromaellados.eu , [Κούρπος](#) , [Ψάρι Κορινθίας](#)